

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Βρυξέλλες, 16 Οκτωβρίου 2015
(OR. en)

EUCO 26/15

CO EUR 10
CONCL 4

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

Θέμα: Σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου (15 Οκτωβρίου 2015)
- Συμπεράσματα

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα της ανωτέρω συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

1. Η αντιμετώπιση της μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης αποτελεί κοινή υποχρέωση που απαιτεί συνολική στρατηγική και αποφασιστική προσπάθεια σε βάθος χρόνου με πνεύμα αλληλεγγύης και ευθύνης. Οι προσανατολισμοί που συμφωνήθηκαν από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων στις 23 Σεπτεμβρίου επικεντρώθηκαν στα πιο επείγοντα ζητήματα. Η υλοποίησή τους προχωρεί με ταχύ ρυθμό, όπως αποδεικνύεται από τις εργασίες που έχουν αναληφθεί στο πλαίσιο του Συμβουλίου και από την έκθεση της Επιτροπής της 14ης Οκτωβρίου. Τα ανωτέρω θα επανεξετάζονται συστηματικά, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις χρηματοδοτικές δεσμεύσεις και πιθανές μελλοντικές ανάγκες.
2. Σήμερα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καθόρισε τους ακόλουθους επιπλέον προσανατολισμούς:

Συνεργασία με τρίτες χώρες για να αναχαιτισθούν οι ροές

- α) εκφράζει την ικανοποίησή του για το κοινό σχέδιο δράσης με την Τουρκία στο πλαίσιο συνολικού θεματολογίου συνεργασίας βάσει κοινής ευθύνης, αμοιβαίων δεσμεύσεων και αποτελεσμάτων. Η επιτυχής υλοποίηση θα συμβάλει στην επιτάχυνση της εφαρμογής του χάρτη πορείας για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων έναντι όλων των συμμετεχόντων κρατών μελών και της πλήρους εφαρμογής της συμφωνίας επανεισδοχής. Η πρόοδος θα αξιολογηθεί την άνοιξη του 2016. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της είναι έτοιμα να εντείνουν τη συνεργασία με την Τουρκία και να ενισχύσουν την πολιτική και οικονομική συμμετοχή τους σημαντικά εντός του υφισταμένου πλαισίου. Πρέπει να δοθεί νέα ώθηση στη διαδικασία προσχώρησης, προκειμένου να επιτευχθεί πρόοδος στις διαπραγματεύσεις σύμφωνα με το διαπραγματευτικό πλαίσιο και τα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε τα συλλυπητήριά του στον τουρκικό λαό για τη βομβιστική επίθεση στην Άγκυρα και δεσμεύθηκε να στηρίζει την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

- β) να εξασφαλιστεί ουσιαστική και επιχειρησιακή συνέχεια στη διάσκεψη υψηλού επιπέδου με θέμα την οδό της Ανατολικής Μεσογείου/των Δυτικών Βαλκανίων, με ιδιαίτερη έμφαση στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών και την καταπολέμηση των εγκληματικών δικτύων·
- γ) να δρομολογηθούν απτά επιχειρησιακά μέτρα κατά την προσεχή σύνοδο κορυφής της Βαλέτας με αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων της Αφρικής, με την έμφαση να δίνεται, κατά δίκαιο και ισορροπημένο τρόπο, στην αποτελεσματική επιστροφή και επανεισδοχή, την εξάρθρωση των εγκληματικών δικτύων και την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, σε συνδυασμό με πραγματικές προσπάθειες για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων και τη στήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης της Αφρικής, καθώς και δέσμευση ότι θα εξακολουθήσουν να υφίστανται δυνατότητες νόμιμης μετανάστευσης·
- δ) να διερευνηθούν οι δυνατότητες για την ανάπτυξη ασφαλών και βιώσιμων ικανοτήτων υποδοχής στις θιγόμενες περιοχές και την παροχή μονιμότερων προοπτικών και επαρκών διαδικασιών για τους πρόσφυγες και τις οικογένειές τους, μεταξύ άλλων μέσω πρόσβασης στην εκπαίδευση και τις θέσεις εργασίας, έως ότου καταστεί δυνατή η επιστροφή στη χώρα καταγωγής τους·
- ε) να ζητηθεί από τα κράτη μέλη να συμβάλουν περαιτέρω στις προσπάθειες που καταβάλλονται για την ενίσχυση της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), του Παγκόσμιου Προγράμματος Τροφίμων και άλλων οργανισμών, καθώς και να στηρίζουν το Περιφερειακό Ταμείο της ΕΕ για την κρίση στη Συρία και το Ταμείο της ΕΕ για την Αφρική.

Ενίσχυση της προστασίας των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ (με βάση το κεκτημένο του Σένγκεν)

- στ) να καταβληθούν προσπάθειες για τη σταδιακή καθιέρωση ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων·
- ζ) να αξιοποιηθεί πλήρως η υφιστάμενη εντολή του Frontex, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αποστολή των ομάδων ταχείας επέμβασης στα σύνορα·

- η) σύμφωνα με την κατανομή αρμοδιοτήτων δυνάμει της Συνθήκης, με πλήρη σεβασμό στις εθνικές αρμοδιότητες των κρατών μελών, να ενισχυθεί η εντολή του Frontex στο πλαίσιο των συζητήσεων για την ανάπτυξη συστήματος Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, μεταξύ άλλων όσον αφορά την αποστολή ομάδων ταχείας επέμβασης στα σύνορα σε περιπτώσεις κατά τις οποίες οι αξιολογήσεις Σένγκεν ή οι αναλύσεις κινδύνου καταδεικνύουν την ανάγκη αποφασιστικής και άμεσης δράσης, σε συνεργασία με το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος·
- θ) να αναπτυχθούν τεχνικές λύσεις με στόχο να ενισχυθεί ο έλεγχος των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ για την επίτευξη των στόχων τόσο της μετανάστευσης όσο και της ασφάλειας, χωρίς να παρεμποδίζεται η ομαλή ροή·
- ι) να επιδοκιμαστεί η πρόθεση της Επιτροπής να υποβάλει σύντομα δέσμη μέτρων με σκοπό τη βελτίωση της διαχείρισης των εξωτερικών συνόρων μας.

Αντιμετώπιση της εισροής προσφύγων στην Ευρώπη και διασφάλιση της επιστροφής τους

- ια) σύμφωνα με τις μέχρι στιγμής ληφθείσες αποφάσεις, να προωθηθεί η δημιουργία περαιτέρω «κομβικών σημείων υποδοχής» εντός του συμφωνηθέντος χρονικού πλαισίου για να εξασφαλίζεται η ταυτοποίηση, η καταγραφή, η λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων και η υποδοχή αιτούντων διεθνή προστασία και άλλων μεταναστών, και ταυτόχρονα να διασφαλίζονται η μετεγκατάσταση και η επιστροφή. Τα κράτη μέλη θα υποστηρίξουν πλήρως αυτές τις προσπάθειες, κατά πρώτον ικανοποιώντας τα αιτήματα του Frontex και της EASO για παροχή εμπειρογνωμοσύνης ώστε οι ομάδες στήριξης για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών να δραστηριοποιούνται σε «κομβικά σημεία υποδοχής» και παρέχοντας τους αναγκαίους πόρους·
- ιβ) κατόπιν των πρώτων επιτυχημένων μετεγκαταστάσεων, να προχωρήσει σύντομα η πλήρης εφαρμογή των μέχρι στιγμής ληφθεισών αποφάσεων σχετικά με τη μετεγκατάσταση, καθώς και των δεσμεύσεών μας για την επανεγκατάσταση και τη λειτουργία «κομβικών σημείων υποδοχής»·

- ιγ) ταυτόχρονα να επιταχυνθεί η εφαρμογή από τα κράτη μέλη της οδηγίας για την επιστροφή και, πριν από το τέλος του έτους, να δημιουργηθεί μια ειδική υπηρεσία επιστροφής στο πλαίσιο του Frontex, προκειμένου να αυξηθεί βαθμιαία η στήριξη που παρέχεται στα κράτη μέλη·
 - ιδ) να διευρυνθεί η εντολή του Frontex σχετικά με την επιστροφή, ώστε να συμπεριληφθεί το δικαίωμα να οργανώνει κοινές επιχειρήσεις επιστροφής με δική του πρωτοβουλία, και να ενισχυθεί ο ρόλος του όσον αφορά την απόκτηση ταξιδιωτικών εγγράφων για τους επιστρέφοντες·
 - ιε) να προωθηθεί η αποδοχή από τρίτες χώρες μιας βελτιωμένης ευρωπαϊκής άδειας διέλευσης (*laissez-passer*) για την επιστροφή ως του εγγράφου αναφοράς για τους σκοπούς της επιστροφής·
 - ιστ) να εφαρμοστούν αποτελεσματικά όλες οι υποχρεώσεις επανεισδοχής, ασχέτως αν έχουν αναληφθεί δυνάμει επίσημων συμφωνιών επανεισδοχής, της συμφωνίας του Κοτονού ή άλλων ρυθμίσεων·
 - ιζ) να αυξηθεί περαιτέρω η δυνατότητα άσκησης επιρροής στους τομείς της επιστροφής και επανεισδοχής, χρησιμοποιώντας, όπου ενδείκνυται, την αρχή της «αναλογικής αντιστάθμισης». Εν προκειμένω, η Επιτροπή και η Ύπατη Εκπρόσωπος θα προτείνουν, εντός εξαμήνου, ολοκληρωμένα και ειδικά προσαρμοσμένα κίνητρα για να χρησιμοποιηθούν έναντι τρίτων χωρών.
3. Οι προσανατολισμοί που καθορίζονται ανωτέρω αποτελούν ένα ακόμη σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της συνολικής στρατηγικής μας, σύμφωνα με την αρχή του δικαιώματος αιτήσεως ασύλου, τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις διεθνείς υποχρεώσεις. Ωστόσο, υπάρχουν και άλλες σημαντικές δράσεις προτεραιότητας που απαιτούν περαιτέρω συζητήσεις στα σχετικά φόρουμ, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων της Επιτροπής. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει συνεχής προβληματισμός σχετικά με τη γενική πολιτική της ΕΕ για τη μετανάστευση και το άσυλο. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανεξετάζει τακτικά τις εξελίξεις.

Συρία και Λιβύη

4. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζήτησε τις πολιτικές και στρατιωτικές εξελίξεις στη Συρία, συμπεριλαμβανομένου του αντικτύπου τους όσον αφορά τη μετανάστευση. Το καθεστώς Άσαντ φέρει την κύρια ευθύνη για τους 250.000 θανάτους που έχει προκαλέσει η σύγκρουση και για τα εκατομμύρια των εκτοπισμένων. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συμφώνησε ότι απαιτείται να επικεντρωθούμε στην καταπολέμηση της Νταές και των λοιπών ομάδων που έχουν χαρακτηριστεί τρομοκρατικές από τον ΟΗΕ στο πλαίσιο ενιαίας και συντονισμένης στρατηγικής και πολιτικής διαδικασίας βασιζόμενης στο Ανακοινωθέν της Γενεύης του 2012. Η ΕΕ είναι πλήρως προσηλωμένη στην εξεύρεση πολιτικής λύσης για τον τερματισμό της σύγκρουσης σε στενή συνεργασία με τον ΟΗΕ και τις χώρες της περιοχής και καλεί όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να συνεργαστούν για τον σκοπό αυτό. Δεν μπορεί να υπάρξει διαρκής ειρήνη στη Συρία υπό την παρούσα ηγεσία και έως ότου αντιμετωπιστούν οι θεμιτές αιτιάσεις και προσδοκίες όλων των συνιστωσών της συριακής κοινωνίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ανησυχία του για τις ρωσικές επιθέσεις κατά της συριακής αντιπολίτευσης και του άμαχου πληθυσμού καθώς και για τον κίνδυνο περαιτέρω στρατιωτικής κλιμάκωσης.
5. Όσον αφορά τη Λιβύη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εξέφρασε την ικανοποίησή του για την ανακοίνωση του ΟΗΕ και κάλεσε όλα τα μέρη να την προσυπογράψουν ταχέως. Η ΕΕ επαναλαμβάνει ότι θα προσφέρει ουσιαστική πολιτική και οικονομική στήριξη στην κυβέρνηση εθνικής συμφωνίας αμέσως μόλις αναλάβει τα καθήκοντά της.

ΑΛΛΑ ΣΗΜΕΙΑ

6. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προέβη σε απολογισμό των συζητήσεων σχετικά με την έκθεση των Προέδρων για την ολοκλήρωση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο επαναλαμβάνει ότι η διαδικασία της ολοκλήρωσης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης πρέπει να προχωρήσει με πλήρη σεβασμό στην ενιαία αγορά και κατά τρόπον ανοικτό και διαφανή. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει στα θέματα αυτά κατά τη σύνοδο του Δεκεμβρίου.
7. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενημερώθηκε σχετικά με την επικείμενη διαδικασία όσον αφορά το σχεδιαζόμενο από το Ηνωμένο Βασίλειο δημοψήφισμα παραμονής/εξόδου (in/out). Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα επανέλθει στο θέμα αυτό τον Δεκέμβριο.
8. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο χαιρετίζει τη διεθνή και ανεξάρτητη έκθεση που εκπονήθηκε από το Ολλανδικό Συμβούλιο Ασφαλείας και δημοσιεύθηκε στις 13 Οκτωβρίου σχετικά με την κατάρριψη της πτήσης MH17 και στηρίζει τις εν εξελίξει προσπάθειες για την απόδοση ευθυνών στους υπευθύνους για την κατάρριψη της πτήσης MH17, σύμφωνα με την απόφαση αριθ. 2166 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.
